

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ ЗЕД

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	075 «Маркетинг»
Освітня програма	Маркетинг

Київ – 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «**Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності**» оновлена на основі освітньо-професійної програми «Маркетинг» для першого (бакалаврського) рівня 075 спеціальності «Маркетинг» та навчальних планів №075бд/21-18, №075бз/21-19 затверджених Вченуою радою Університету «01» липня 2021 року, протокол № 7.

УКЛАДАЧ ПРОГРАМИ: Власенко Олена Олександрівна, доцент кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування, кандидат економічних наук, доцент.

РЕЦЕНЗЕНТ: Ліснічук Оксана Андрівна, доцент кафедри менеджменту фінансів та бізнес-адміністрування, кандидат економічних наук, доцент.

Гарант ОП («Маркетинг»)

Р. ГАЛЕНІН

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування, протокол № 12 від «30» серпня 2023 р.

Розглянуто і схвалено Вченуою радою Навчально-наукового інституту «Європейська школа бізнесу», протокол № 1 від «11» вересня 2023 р.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент ЗЕД» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 075 «Маркетинг».

Опис навчальної дисципліни (анотація). Світовий досвід засвідчує, що становлення ефективної ринкової системи держави можливе лише за умови її інтегрування у світову економічну систему. Важливими передумовами досягнення такого становища Україною в трансформаційній стадії господарювання є входження суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності на зарубіжні ринки та підготовка високопрофесійних фахівців з маркетингу. Дисципліна «Менеджмент ЗЕД» є базовою в усьому циклі підготовки майбутніх спеціалістів. Тому її головна мета полягає у формуванні у студентів фундаментальних знань з зовнішньоекономічної діяльності за умов ринкових трансформацій та опануванні навичок з їх застосуванням у практичній діяльності.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»	<u>Нормативна</u>	
Розділів – 2		Рік підготовки	
Змістових розділів – 2		3-й	3-й
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 075 «Маркетинг»	Семестр	
		6-й	6-й
		Лекції	
		32 год.	6 год.
		16 год.	4 год.
Тижневе навантаження: аудиторних – 3,0 самостійної роботи студента – 4,5	Освітній рівень: Перший (бакалаврський) рівень	Самостійна робота	
		42 год.	80 год.
		Вид контролю:	
		<u>іспит</u>	<u>іспит</u>

Предметом дисципліни виступають закони і закономірності функціонування та розвитку структурних елементів та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності; тенденції та протиріччя розвитку взаємодії суб'єктів та елементів світового господарства; тенденції розвитку міжнародних фінансових ринків та фінансових механізмів, які обслуговують зовнішньоекономічну діяльність підприємств.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Менеджмент ЗЕД» базується на знаннях таких дисциплін, як «Міжнародні економічні відносини», «Економічне планування та прогнозування», «Менеджмент», «Економічний аналіз» та взаємопов'язана з дисциплінами «Аналіз господарської діяльності підприємств», «Логістика», «Організація

підприємницької діяльності», «Операційний менеджмент».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Менеджмент ЗЕД» є формування у майбутніх економістів теоретичних знань у сфері зовнішньоекономічної діяльності; набуття системних знань і навичок щодо забезпечення економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» є розуміння суті та специфіки механізму зовнішньоекономічної діяльності України на сучасному етапі:

- вивчення нормативно-правової бази регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств;
- вміння аналізувати і оцінювати тенденції, суперечності, доцільність у визначені головних напрямків зовнішньоекономічної діяльності підприємств різних форм власності;
- дослідження специфіки запровадження різних форм виходу на зовнішні ринки;
- вивчення основних процедур укладання зовнішньоекономічних контрактів;
- вміння оцінювати ефективність зовнішньоекономічних угод та зовнішньоекономічної діяльності підприємства в цілому;
- робити відповідні висновки;
- використовуючи одержані знання на практиці, приймати професійні рішення, що відповідають державній економічній політиці та основним положенням міжнародних угод, до яких приєдналася Україна, з метою максимізації прибутку від зовнішньої торгівлі, інвестування та інших видів зовнішньоекономічної діяльності.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК11. Здатність працювати в команді. ЗК13. Здатність працювати в міжнародному контексті.
Спеціальні	СК1. Здатність логічно і послідовно відтворювати отримані знання

(фахові, предметні) компетентності	предметної області маркетингу. СК3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі. СК6. Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності. СК7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.
---	---

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формування яких сприяє навчальна дисципліна:

Програмні результати навчання	ПРН 1. Демонструвати знання і розуміння теоретичних основ та принципів провадження маркетингової діяльності. ПРН 5. Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів. ПРН 6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності. ПРН 8. Застосовувати інноваційні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища.
--	---

Результати навчання:

Після опанування дисципліни студент повинен **знати**:

- визначення та сутність ключових аспектів та форм зовнішньоекономічної діяльності;
- основні проблеми та перспективи їх розвитку;
- сучасні тенденції інтернаціоналізації економіки, форми і методи зовнішньоекономічної діяльності;
- форми, методи і механізми регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- види і форми міжнародного бізнесу;
- порядок створення і функціонування спільних підприємств.

уміти:

- приймати рішення відповідно ситуацій, що виникають в процесі здійснення ЗЕД;
- аналізувати інформацію пов'язану з функціонуванням підприємства назовнішньому ринку;
- вибирати певну тактику та стратегію в процесі укладання зовнішньоторговельного контракту;
- володіти тактикою ділового спілкування;
- здійснювати міжнародну сегментацію ринків;
- визначати оптимальні шляхи та напрямки інвестиційної діяльності підприємства;

– використовувати одержані знання в умовах зовнішньоекономічної діяльності України, виходячи з цілей і завдань її інтеграції у сучасну систему світових господарських зв'язків.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент ЗЕД» відводиться 90 години 3 кредити ЕКТС.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1 ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ (ЗЕД).

Тема 1. Предмет, зміст та завдання курсу.

Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери. Функції зовнішньоекономічної діяльності. Напрями впливу зовнішньоекономічного чинника, на національну економіку. Сутність поняття «зовнішньоекономічна діяльність», основні види і форми зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД). Причини і передумови розвитку зовнішньоекономічної діяльності. Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Поняття об'єктів та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Право па здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Місце дисципліни в системі загальноосвітніх і професійне орієнтованих дисциплін. Актуальність та практична спрямованість дисципліни, її структура і послідовність вивчення.

Тема 2. Система регулювання ЗЕД України. Зовнішньоекономічна політика держави.

Сучасні концептуальні підходи до формування зовнішньоекономічної політики України в контексті реалізації національних економічних інтересів. Основні етапи розвитку ЗЕД в Україні, Аналіз та оцінка сучасного стану ЗЕД України. Характеристика основних показників розвитку зовнішньоекономічного експорту країна: абсолютні (обсяг та динаміка зовнішнього товарообігу: торговельне сальдо, генеральна торгівля), відносні (індекси динаміка експорту та імпорту, коефіцієнт: покриття імпорту експортові, індекс експорту, індекс «умов торговлі», індекс імпортної залежності країни, індекс чистої торговлі), показники структури (індекс диверсифікації експорту, частка, продукції обробної промисловості в загальному обсязі експорту продукції, індекс географічної концентрації експорту/імпорту); показники інтенсивності та ефективності зовнішньоекономічних зв'язків країни. Платіжний баланс України, його структура.

Тема 3. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки.

Передумови і мотивація виходу підприємств на зовнішні ринки. Пошук та вибір партнера. Класифікація і характеристика форм виходу на зовнішні ринки. Критерії вибору форм вигоду підприємств на зовнішні ринки. Прямий і непрямий експорт. Спільне та пряме іноземне інвестування як форми виходу підприємства на зовнішні ринки. Умови функціонування підприємств на

зовнішніх ринках. Вивчення й аналіз умов ринку. Дослідження можливостей фірми при виході на зовнішні ринки. Способи встановлення контактів з потенційним партнером.

Тема 4. Операції зустрічної торгівлі.

Сутність та особливості компенсаційних угод. Класифікація угод зустрічної торгівлі. Операції натурального обміну. Операції, які передбачають участь продавця в реалізації товарів, запропонованих покупцем. Комерційна компенсація, зустрічні закупівлі, авансові платежі зустрічної торгівлі, угоди щодо зворотного експорту, програми пов'язання імпорту та експорту і обов'язки, які передбачають участь інвестора в експорті товарів імпортера. Операції в рамках, промислового співробітництва.

ЗМІСТОВНИЙ РОЗДІЛ 2 СТРУКТУРА І ЗМІСТ КОНТРАКТІВ

Тема 5. Організація, укладання та виконання зовнішньоекономічних контрактів.

Умови контракти обов'язкові та додаткові. Характеристика основних умов контракту. Преамбула. Предмет контракту. Кількість та якість товару і контракті. Базисні умови поставки. Термін і дата постачання. Пакування і маркування. Валютні та фінансові та валюти ціни у валюту платежу. Гарантії на технічне обслуговування. Порядок повернення товару. Рекламації і санкції. Арбітраж. Форс-мажорні обставини. Інші умови.

Тема 6. Ціна товару в міжнародних контрактах купівлі-продажу.

Зовнішньоторговельна ціна: сутність, поняття, функції, класифікація цін. Цінова політика підприємства, основні фактори ціноутворення в ЗЕД. Принципи визначення світових цін. Трансфертні ціни: сутність, функції. Особливості трансфертного ціноутворення. Специфіка формування цін на сировинні товари, готові вироби. Етапи формування контрактної ціни. Рівень ціни, базис ціна, одиниця виміру ціни. Способи: фіксації цін. Цінові знижки і надбавки.

Тема 7. Організація і технологія міжнародних перевезень.

Сутність та система регулювання міжнародних перевезень. Правове регулювання міжнародних перевезень. Вибір виду транспорту. Особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту: морським, залізничним, автомобільним, авіаційним. Товарно-транспортна документація. Формування ціни на транспортні послуги, Експедиторське обслуговування міжнародних перевезень. Міжнародні, транспортні коридори.

Тема 8. Організація та функціонування підприємств з іноземним капіталом.

Сутність та особливості компенсаційних угод. Класифікація угод зустрічної торгівлі. Операції натурального обміну. Операції, які передбачають участь продавця в реалізації товарів, запропонованих покупцем. Комерційна компенсація, зустрічні закупівлі, авансові платежі зустрічної торгівлі, угоди

щодо зворотного експорту, програми пов'язання імпорту та експорту і обов'язки, які передбачають участь інвестора в експорті товарів імпортера. Операції в рамках, промислового співробітництва. Співробітництво на комерційній основі, виробнича кооперація, франчайзинг операції здавальницькою сировиною.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий розділ 1. Зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД).													
Тема 1. Предмет, зміст та завдання курсу.	11	4	2			5	12	2					10
Тема 2. Система регулювання ЗЕД України. Зовнішньоекономічна політика держави.	11	4	2			5	12	2					10
Тема 3. Форми виходу підприємств на зовнішніринки.	11	4	2			5	12		2				10
Тема 4. Операції зустрічної торгівлі.	11	4	2			5	10						10
Разом за змістовим розділом 1	44	16	8			20	46	4	2				40
Змістовий розділ 2. Структура і зміст контрактів													
Тема 5. Організація, укладання та виконання зовнішньоекономічних контрактів.	12	4	2			6	14	2	2				10
Тема 6. Ціна товару в міжнародних контрактах купівлі-продажу.	12	4	2			6	10						10
Тема 7. Організація і технологія міжнародних перевезень.	12	4	2			6	10						10
Тема 8. Організація та функціонування підприємств з іноземним капіталом.	10	4	2			4	10						10
Разом за змістовим розділом 2	46	16	8			22	44	2	2				40
Усього годин	90	32	16			42	90	6	4				80

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Предмет, зміст та завдання курсу.	4
2.	Система регулювання ЗЕД України. Зовнішньоекономічна політика держави.	4
3.	Форми виходу підприємств на зовнішні ринки.	4
4.	Операції зустрічної торгівлі.	4
5.	Організація, укладання та виконання зовнішньоекономічних контрактів.	4
6.	Ціна товару в міжнародних контрактах купівлі-продажу.	4
7.	Організація і технологія міжнародних перевезень.	4
8.	Організація та функціонування підприємств з іноземним капіталом.	4
Разом:		32

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Предмет, зміст та завдання курсу.	2
2.	Система регулювання ЗЕД України Зовнішньоекономічна політика держави.	2
3.	Митно-тарифне регулювання ЗЕД.	2
4.	Форми виходу підприємств на зовнішні ринки.	2
5.	Операції зустрічної торгівлі.	2
6.	Організація, укладання та виконання зовнішньоекономічних контрактів.	2
7.	Ціна товару в міжнародних контрактах купівлі-продажу.	2
8.	Валютні та фінансові умови зовнішньоекономічних контрактів.	2
Разом:		16

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Предмет, зміст та завдання курсу.	5
2.	Система регулювання ЗЕД України. Зовнішньоекономічна політика держави.	5
3.	Форми виходу підприємств на зовнішні ринки.	5
4.	Операції зустрічної торгівлі.	5
5.	Організація, укладання та виконання зовнішньоекономічних контрактів.	6
6.	Ціна товару в міжнародних контрактах купівлі-продажу.	6
7.	Організація і технологія міжнародних перевезень.	6
8.	Організація та функціонування підприємств з іноземним капіталом.	4
Разом:		42

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Теми рефератів для індивідуального виконання:

1. Розкрийте сутність регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
2. Економічний зміст міжнародних господарських контрактів.
3. Основні форми та методи здійснення зовнішньої торгівлі суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності.
4. Особливості морських, залізничних, автомобільних та повітряних перевезень.
5. Основні види податків, що встановлені для

- суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
6. Методи оцінки виробничо-господарської діяльності суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.
 7. Зовнішньоекономічна діяльність в системі категорій міжнародної економіки.
 8. Організаційна структура зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
 9. Класифікація та різновиди міжнародних господарських контрактів.
 10. Регулювання зовнішньоторговельних операцій суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.
 11. Організація роботи транспортно-експедиторських підприємств.
 12. Існуючі пільги при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності тамеханізм їх надання.
 13. Методологія аналізу зовнішньоекономічної діяльності.
 14. Необхідність та особливості проведення міжнародного маркетингу зовнішньоекономічної діяльності.
 15. Структура міжнародних господарських контрактів.
 16. Сутність основних понять та процесів, що визначають науково-технічний прогрес та науково-технічний потенціал.
 17. Зміст, принципи, порядок та органи митного контролю.
 18. Зміст та можливі джерела ризиків у зовнішньоекономічній діяльності.

8. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Зміст та методологія аналізу зовнішньоекономічної діяльності.
2. Нормативно-правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності України.
3. Механізм регулювання зовнішньоекономічної діяльності України.
4. Зовнішня торгівля як основна форма зовнішньоекономічної діяльності: показники, форми, методи.
5. Суб'єкти, принципи та об'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
6. Методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
7. Зміст, принципи та порядок укладання міжнародних господарських контрактів.
8. Типи і види МГК.
9. Економічні санкції в МГК.
10. Механізм формування інтернаціональної вартості товару.
11. Механізм ціноутворення на світовому ринку.
12. Система світових цін.
13. Знижки та надбавки у зовнішній торгівлі.
14. Валюта. Валютні цінності. Валютний курс та його види.
15. Державне та недержавне регулювання ЗЕД.
16. Іноземне інвестування та його форми.
17. Пошук та оцінка зарубіжних партнерів.
18. Стратегія і тактика ділового спілкування.
19. Посередники у зовнішній торгівлі.
20. Регіональні особливості в ЗЕД України.

21. Валютні операції та їх види.
22. Спеціальний режим регулювання ЗЕД в Україні.
23. Клірингова система міжнародних розрахунків.
24. Суб'єкти, загальні форми, умови та правова основа міжнародних розрахунків.
25. Сутність і конкретні форми міжнародних розрахунків.
26. Валютно-фінансові умови МГК.
27. Міжнародні розрахунки по інкасо.
28. Міжнародні розрахунки за документарним акредитивом.
29. Банківські перекази та розрахунки чеками.
30. Відкритий рахунок та авансовані платежі.
31. Сутність, суб'єкти, принципи і форми міжнародного кредиту.
32. Системи оподаткування ЗЕД в Україні.
33. Митне регулювання ЗЕД в Україні.
34. Валютне регулювання ЗЕД в Україні.
35. Конкурентоспроможність товару на світовому ринку.
36. Сутність і форми спільного підприємства.
37. Показники ефективності ЗЕД.
38. Тарифне і нетарифне регулювання зовнішньої торгівлі.
39. Фірмовий кредит та його види.
40. Банківський кредит та його види.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні навчальної дисципліни «Менеджмент ЗЕД» застосовуються інформаційні та практичні методи навчання:

- лекції (бесіди і презентації),
- практичні заняття
- семінари
- інтерактивні заняття (робота в малих групах, кейс-метод, ділові ігри, тренінги, мозковий штурм та ін.)
 - індивідуальні заняття, консультації з викладачами;
 - самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через електронне навчання в системі Google Classroom.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Відповідно до плану вивчення дисципліни «Менеджмент ЗЕД» передбачається проведення поточного та підсумкового контролю:

- поточний контроль передбачає проведення опитування під час практичних занять;
- підсумковий контроль реалізується у вигляді іспиту.

Методи контролю:

1. Оцінювання знань студента під час практичних занять.
2. Виконання завдань для самостійної роботи.

3. Проведення проміжних тестів.
4. Проведення поточного контролю.
5. Проведення підсумкового іспиту.

11. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Формою підсумкового контролю є іспит, який складається очно в період призначений деканатом або за індивідуальним графіком, який затверджується навчальним планом. Основною формою підсумкового контролю є тестування, робота над практичним завданням та співбесіда.

12. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи з дисципліни «Менеджмент ЗЕД» здійснюється в балах відповідно до табл.12.1. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Таблиця 12.1

Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни «Менеджмент ЗЕД»

Розділ I Поточне тестування та самостійна робота											Розділ II Підсумковий контроль	Всього
Змістовий розділ 1					Змістовий розділ 2							
T1	T2	T3	T4	KP1	T5	T6	T7	T8	KP2			
				30					30	40		100
<i>*T1, T2, ..., T12 – теми занять</i>												

**T1, T2, ..., T12 – теми заняття*

Поточне оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру у наступних формах: усного опитування студентів на практичних заняттях та оцінки рівня їх знань; перевірки правильності розв'язання практичних задач; експрес-опитування (в усній чи письмовій формі).

Загальна оцінка знань студентів за поточним контролем

Результати поточного контролю знань студентів в цілому (за усіма формами робіт) оцінюються в діапазоні від **0** до **60** балів. Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше **36** балів.

Підсумкове оцінювання знань студентів

Підсумкове оцінювання знань студентів проводиться у формі **іспиту**.

Критерій оцінювання знань під час іспиту

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на іспиті складає **40** балів (див. табл. 12.2).

Під час оцінювання відповіді на окреме питання додатково враховуються допущені недоліки та помилки, якими вважаються: неохайне оформлення роботи (не загальноприйняті скорочення, незрозумілий почерк, використання олівців замість чітких чорнил) (мінус **2** бали); неточності в назвах окремих

економічних категорій та понять (мінус 4 бали).

Таблиця 12.2

Розподіл балів оцінювання при підсумковому контролі з навчальної дисципліни «Менеджмент ЗЕД»

Оцінка в балах за поточне оцінювання	Оцінка в балах за підсумкове оцінювання	Оцінка за національною шкалою
54-60	36-40	Відмінно
45-53	30-35	Добре
36-44	24-29	Задовільно
менше 36	менше 24	Незадовільно

Критерій оцінювання відповіді на теоретичні питання білету:

1. Повна відповідь на питання, яка оцінюється «*відмінно*», повинна відповідати таким вимогам:

- розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання.

2. Відповідь на питання оцінюється «*добре*», якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання) або, якщо:

– при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені окремі помилки під час: використання цифрового матеріалу.

3. Відповідь на питання оцінюється «*задовільно*», якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття чотирьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);

– одночасно присутні чотири чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання;

- висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визначенім при відсутності доказів супротивного аргументами, зазначеними у відповіді;

– характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, не зовсім правильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у

змісті відповіді.

З урахуванням вищевикладеного результати іспиту оцінюються в діапазоні від **0** до **40** балів для студентів. При цьому, якщо відповіді студента на екзамені оцінені менше ніж на 30%, він отримує незадовільну оцінку за результатами іспиту та незадовільну загальну підсумкову оцінку.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результати поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на іспит. Загальна підсумкова оцінка не може перевищувати **100 балів**.

Загальна підсумкова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ЄКТС заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента (див. табл. 12.3).

Таблиця 12.3

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
66-73	D	задовільно	
60-65	E		
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- робоча навчальна програма дисципліни та силабус;
- плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів;
- тези лекцій з дисципліни;
- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- перелік питань та завдань для поточного і проміжного контролю знань дисципліни;
- перелік питань до іспиту, завдання для перевірки практичних навичок під час іспиту.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова):

1. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник для студентів усіх форм навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / Світлана Хрупович. – Тернопіль, 2017.- 137 с

2. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручник / О.П.Гребельник. - 5-те вид., перероб. та допов. - Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. - 410 с. - (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 128)

3. «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств [Електронний ресурс]: навч. посіб. до вивчення дисципліни для студ. галузі знань 07 «Управління та адміністрування», за спеціальністю 073 «Менеджмент». / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: А. Р. Дунська , Г. П. Жалдак. – Електронні текстові дані (1 файл: 106 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 64 с.

4. Європейський менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : навчальний посібник : у двох частинах / Л.В. Батченко, К.Є. Мойсеєнко, Ю.В. Дятлова, В.В. Дятлова, О.Г. Ткаченко, О.І. Танчик , за редакцією В.В. Дятлової ; Міністерство освіти і науки України, Донецький державний університет управління. Харків : ФОП Панов А.М., 2018. у двох частинах : рисунки, таблиці.

5. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручник / О.П. Гребельник ; Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 409 сторінок : рисунки, таблиці.

6. Основи зовнішньоекономічної діяльності : навчально-методичний посібник / Торгова Л.В., Хитра О.В. Львів : Новий Світ-2000, 2018. 508 с. : іл.

Допоміжна:

1. Дахно І. І. Міжнародна торгівля: [Навч. посіб.] / Дахно І.І. – К.: Центр учебової літератури. – 2008. - 280 с.

2. Задоя А. О. Міжнародна економіка: [Навч. посіб.] / Задоя А.О. – К.: Центр учебової літератури. – 2012: 416 с.

3. Козак Ю. Г. Міжнародна мікроекономіка: [Навч. посіб.] / Козак Ю.Г. – К.: Центр учебової літератури. – 2012: 368 с.

4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: [Навч. посіб.] / Тюріна Н.М.- К.: Центр учебової літератури. – 2013. – 408 с.

5. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: [Навч. посіб.] / Шкурупій О.В. - К.: Центр учебової літератури. – 2012 - 246 с.

6. Зовнішньоекономічна діяльність: [Навч. посіб.] / Румянцев А.П. - К.: Центр учебової літератури. – 2012. – 292 с.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Державний комітет статистики України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

2. Економіка України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ekuk/index.html.

3. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>